

1-2

LIETUVOS TSR
VALSTYBĖS SAUGUMO
KOMITETAS

Slaptai

egz. Nr. 2

162

KOMITET
ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ
ЛИТОВСКОЙ ССР

232758 Vilnius, Lenino pr. 40
232758 Вильнюс, пр. Ленина, 40

1989.10.09

No 12 - 2717

Lietuvos KP Centro Komitetui

Dėl JAV senato rezoliucijos Nr.69

Šiuo metu spalio pradžioje JAV senatas absoliučia balsu dauguma pritarė rezoliucijai Nr. 69 taip vadinamu Pabaltijo klausimui. Jos iniciatoriumi laikomas senatorius - respublikonas iš Viskonsino valstijos R.Kastenas.

Ši rezoliucija, dėl kurios priėmimo daug prisidėjo "Pasaulinė baltų santalka", pasmerkė "Ribentropo-Molotovo paktą" ir "jo pasekoje įvykdytą Pabaltijo respublikų aneksiją", o taip pat patvirtino JAV nepripažinimo politikos tarybinių Pabaltijo respublikų atžvilgiu tēstinumą.

Rezoliucija ragina Bušo administraciją ryžtingai kelti "Pabaltijo tautų problemą" diplomatinių kontaktų su TSRS metu. Siūloma išskelti tarybinei pusei šiuos reikalavimus:

- suteikti Pabaltijo tautų žmonėms tikrą apsisprendimo teisę, garantuojamą TSRS Konstitucijos bei grindžiamą 1920 metų sutartimis su šiomis respublikomis;

- atsisakyti "agresyvios" industralizacijos politikos Pabaltijo respublikose, kur susidarė katastrofinė ekologinė padėtis.

Be to rezoliucija Nr. 69 ragina JAV prezidentą reikalauti iš tarybinės vyriausybės visų TSRS tautų teisės į laisvą ir savarankišką vystymasi pripažinimo!

Išeivisių įvertino šią rezoliuciją kaip oficialių JAV valdžios sluoksnių politinę ^{paramą} Pabaltijo tautoms jų kovoje už nepriklausomybę. Ji sudarė palankias sąlygas išeivijos lobistams reikalauti iš JAV administracijos ne tik politinio palaikymo, bet ir medžiaginės pagalbos Pabaltijo tautiniams - demokratiniams judėjimams.

Pasinaudodami tuo, kad spalio mėnesyje JAV Kongresas turėjo svarstyti klausimą dėl lėšų paskirstymo 1990 finansiniams metams,

163

eilė išeivijos organizacijų per savo talkininkus iš pradžių paprašė išskirti 3,5, o vėliau 9 milijonus dolerių TSRS tautų demokratiniams judėjimams remti. Jeigu Kongresas tam pritars, Lietuvai (visų pirma Sąjūdžiui) bus skirta 3 milijonai, Latvijai ir Estijai - 1,5 milijono, o likusi suma - Rusijos, Ukrainos ir Užkaukazės demokratiniams judėjimams.

Išeiviai tikisi, kad Kongreso sprendimas bus teigiamas, kadaug už finansinės pagalbos suteikimą pasisakė apie 50 senatorių.

Svarbū vaidmenį išeivijos lobistinėje veikloje atlieka Andrius Eiva. Turimais duomenimis jis yra surištas su Amerikos spectarbybomiškais aktyviais reiškėsi karo Afganistane metu, o dabar yra vienas iš "Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo Komiteto" vadeivų.

Rezoliucijos Nr.69 priėmimas, o taip pat daugelio kongresmenų pasisakymai dėl tautinių-demokratinių judėjimų Tarybų Sąjungoje ir visų pirma Pabaltijo respublikose palaikymo, mūsų nuomone, rodo, kad JAV admibistracija palaipsniui atsisako savo ankstesnės nesikišimo į TSRS vidaus reikalus politikos.

% Komiteto pirmininkas

E.Eismuntas

Верно: Jan. Накануне 2. Октября 1990
КГБ Лит. ЦРУ начальник

ЛН (Симон Лискоэ А.Т.)